

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai
Panevėžio miesto savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

2015 m. birželio 15 d. Nr. I-2
Panevėžys

TURINYS

IŽANGA	1
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	2
PASTEBĖJIMAI	2
1. Dėl skolinimosi limitų	2
2. Dėl skolinimosi pagrįstumo	4
IŠVADA	5

IŽANGA

Vykdamas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir Panevėžio miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų² 11.3 punkto nuostatas, įvertinta Panevėžio miesto savivaldybės galimybė imti 580,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija pateikti išvadą dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių pateikė 2015-06-09 raštu N. 19-139 (4.26).

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti 580,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti iš kredito įstaigos, pasiūliusios mažiausią kainą, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 288724610, adresas Laisvės a. 20, Panevėžys.

Vertinamas laikotarpis – 2015 metai.

Vertinamuoju laikotarpiu iki 2015 m. balandžio 17 d. Savivaldybės administracijos direktore dirbo Kristina Nakutytė. 2015 m. balandžio 18 – gegužės 3 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus funkcijas atliko Savivaldybės administracijos Informacinės visuomenės plėtros skyriaus vedėja Rita Bytautaitė, nuo 2015 m. gegužės 4 d. Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Tomas Jukna.

Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius. Skyriaus vedėja vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu dirba Ona Chomentauskienė.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto puslapyje adresu www.panevezys.lt.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

² Savivaldybės tarybos 2014-04-24 sprendimas Nr. 1-113.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo metu buvo analizuojami reikalingi duomenys, pateikti:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2015 m. kovo 31 d. ataskaitoje (I ketvirčio), forma Nr. 3-sav.;
- Savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2015 m. balandžio 30 d. ataskaitoje (mėnesinė), forma Nr. 4;
- Savivaldybės administracijos finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2015 m. gegužės 31 d. ataskaita, forma Nr. 3;
- Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus tvarkomos Savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos dokumentuose.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o Savivaldybė skolinasi laikydamasi teisės aktų reikalavimų.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Siekiant gauti vertinimo tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- paskolų gavimo ir grąžinimo ūkinių operacijų bei paskolų likučių tikrinimai;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies tikrinimai;
- Savivaldybės skolos pokyčių analizė.

Skolinimosi teisėtumas vertintas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2015 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui³,
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁴,
- Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁵,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms⁶,
- Savivaldybės tarybos patvirtintam Savivaldybės 2015 metų biudžetui⁷.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

PASTEBĖJIMAI

1. Dėl skolinimosi limitų

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės, laikydamasi Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas arba teikti garantijas dėl paskolų, naudojamų tik investicijų projektams finansuoti.

³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2014-12-11 Nr. XII-1408.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 nutarimo Nr. 304 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimas Nr. 1-22.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 28 punkte nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija - sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) išvadą.

Pagal 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalies nuostatas, savivaldybių skolinimosi ir skolos limitai skaičiuojami nuo šio įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos. Minėtuose prieduose Savivaldybei nustatyti rodikliai: 7 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 35097,4 tūkst. Eur, 6 priede nurodyta valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacija Savivaldybės biudžetui – 739,4 tūkst. Eur. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau – Skolinimosi rodiklis), sudaro 35836,8 tūkst. Eur.

2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nustatyti savivaldybių skolinimosi ribojimai: savivaldybė gali skolintis, jeigu jos pradelsti įsiskolinimai už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes, palyginti su 2015 m. sausio 1 d. pradelstu įsiskolinimu, nuolat mažėja. Savivaldybės pradelstas įsiskolinimas 2015 m. sausio 1 d. sudarė 1198,8 tūkst. Lt, iki balandžio 30 d. sumažėjo ir sudarė 701,4 tūkst. Lt (vėlesnių duomenų Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius nepateikė).

Savivaldybių skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės.

Atkreiptinas dėmesys, kad vertinamuoju laikotarpiu – 2015 m. kovo 17 d., įsigaliojo Savivaldybių skolinimosi taisyklių pakeitimai⁸, pagal kuriuos į kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus įskaitomi savivaldybės kontroliuojamų bendrovių ir savivaldybės įmonių sudaryti susitarimai dėl savivaldybės kreditorinių įsiskolinimų perleidimo naujiems kreditoriams – tai yra kreditorinio reikalavimo perleidimo sutartys, kai kreditorius perleidžia trečiajam asmeniui savo reikalavimo teisę reikalauti skolininko įvykdyti prievolę. Taip pat įskaitomi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal veiklos nuomos sutartis, jei jos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis. Pažymėtina, kad atliekant vertinimą ir teikiant šią išvadą, vadovautasi *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja) principu, kad minimas pasikeitęs teisinis reguliavimas taikomas tik iki nutarimo įsigaliojimo prisiimtų įsipareigojimų atžvilgiu. Tokios nuomonės laikosi ir Lietuvos Respublikos finansų bei teisingumo ministerijos.

1. Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 70 procentų Skolinimosi rodiklio, t.y. 25085,7 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2015 m. gegužės 31 d. buvo 13006,5 tūkst. Eur, arba sudarė 36,3 proc. Skolinimosi rodiklio. T. sk.:

1. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis paimtų ir negrąžintų paskolų likutis 2015 m. gegužės 31 d. buvo 12138,9 tūkst. Eur;

2. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis nepaimtas paskolų likutis 2015 m. gegužės 31 d. buvo 806 tūkst. Eur, t. sk.:

- pagal 2013-07-05 sutartį iš 666,1 tūkst. Eur paskolos nepaimtas likutis 249,7 tūkst. Eur (paskolos paėmimo terminas – 2015-10-01);

- pagal 2014-07-02 sutartį iš 620 tūkst. Eur paskolos nepaimtas likutis 556,3 tūkst. Eur (paskolos paėmimo terminas – 2015-06-30);

3. kiti įsipareigojimai (lizingas) 61,6 tūkst. Eur.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-03-13 nutarimas Nr. 251.

Savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 40 procentų Skolinimosi rodiklio, 2015 metais gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti ir paimtoms paskoloms gražinti. 2015 metais Savivaldybės 40 proc. Skolinimosi rodiklio yra 14334,7 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2015 m. gegužės 31 d. sudaro 36,3 proc. Skolinimosi rodiklio.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės planuojama imti 580 tūkst. Eur ilgalaikė paskola investicijų projektams finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 13586,5 tūkst. Eur, arba 37,9 proc. Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolinimosi limitu.

2. Metinis Savivaldybės grynojo skolinimosi limitas, į kurį įskaitomi einamaisiais biudžetinais metais savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, atėmus einamaisiais biudžetinais metais pagal šiuos įsipareigojimus gražintas lėšas, yra 15 procentų Skolinimosi rodiklio, t.y. 5375,5 tūkst. Eur.

Pagal Savivaldybės administracijos su kredito įstaigomis sudarytas sutartis, 2015 metais:

– įsipareigota paimti paskolų suma – 923,2 tūkst. Eur (iš jų 2015 m. sausio – gegužės mėn. paimta 117,2 tūkst. Eur);

– įsipareigota gražinti paskolas ir vykdyti kitus įsipareigojimus – 2389,0 tūkst. Eur, t. sk. ilgalaikių paskolų 2367,5 tūkst. Eur, lizingo (finansinės nuomos) įmokų 21,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės planuojamos gražinti lėšos pagal prisiimtus skolinius įsipareigojimus (2389,0 tūkst. Eur) reikšmingai viršija planuojamus prisiimti įsipareigojimus (923,2 tūkst. Eur + 580 tūkst. Eur, iš viso 1503,2 tūkst. Eur).

Savivaldybės planuojama imti 580 tūkst. Eur ilgalaikė paskola investicijų projektams finansuoti neįtakotų Savivaldybei nustatyto metinio grynojo skolinimosi limitu, nes gražintinos lėšos viršija prisiimamus įsipareigojimus.

2. Dėl skolinimosi pagrįstumo

Savivaldybės taryba 2015-02-23 patvirtino⁹ Savivaldybės 2015 metų biudžetą. Tvirtinant biudžetą suplanuotas 923,2 tūkst. Eur deficitas – bankų paskolų lėšos investicijų projektams finansuoti. Vėlesniais sprendimais biudžetas buvo tikslintas, tai tikslinimai neįtakojė suplanuoto biudžeto deficito dydžio. Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 21 str. 3 d. nuostata, biudžeto deficitas patvirtintas planuojamų išlaidų iš skolintų lėšų investicijų projektams finansuoti dydžio.

Atsižvelgiant į planuojamą imti paskolą, jos paimta suma 2015 metais turėtų tikslinamas Savivaldybės biudžetas, išlaidų dalyje numatant didesnę deficitą – būsimomis banko paskolos lėšomis investicijų projektams 2015 metais finansuoti¹⁰.

Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis nepaimtas paskolų likutis 2015 m. gegužės 31 d. buvo 806 tūkst. Eur ir jų nepakanka Savivaldybės vykdomų investicinių projektų 2015 metų išlaidoms finansuoti.

Savivaldybės administracijos Investicijų skyriaus pateiktais duomenimis, 2015 metais reikalingos lėšos investicijų projektams vykdyti iš naujos paskolos sudaro 475,9 tūkst. Eur. Visiems investicijų projektams vykdyti Savivaldybės taryba yra pritarusi. 1 lentelėje pateikiama informacija

⁹ Savivaldybės tarybos 2015-02-23 sprendimas Nr. 1-22 .

¹⁰ Savivaldybės tarybos sprendimo projektas, reg. Nr. TSP-77, teikiamas Savivaldybės tarybos 2015-03-26 posėdžiui.

apie numatomus finansuoti projektus. Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius iš planuojamos imti paskolos numato rezervą – 104,1 tūkst. Eur.

Lėšos, reikalingos investicijų projektams finansuoti iš naujos paskolos

1 lentelė, tūkst. Eur

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Projektas</i>	<i>Lėšų poreikis</i>
1.	Projektui „Panevėžio miesto dailės galerijos plėtra“ užbaigti	150,0
2.	Panevėžio „Ažuolo“ pagrindinės mokyklos pastato, Žvaigždžių g. 26, atnaujinimas (modernizavimas)	115,9
3.	Projekto „Autobusų stoties teritorijos konversija, pritaikant ją komercinei ir bendruomenių veiklai“ techniniam projektui parengti	100,0
4.	Projekto „Socialinio būsto plėtra“ techniniam projektui parengti	110,0
5.	Rezervas naujiems projektams	104,1
	Lėšos iš viso:	580,0

Šaltinis. Savivaldybės administracijos Investicijų skyriaus duomenys

Planuojama imti 580 tūkst. Eur ilgalaikė paskola investicijų projektams finansuoti nėra suplanuota Savivaldybės 2015 metų biudžete (išlaidų dalyje). Planuojamą skolinimąsi pagrįstų tikslinant Savivaldybės 2015 metų biudžetą suplanuotos 580 tūkst. Eur išlaidos įgyvendinti projektams, kuriems yra pritarusi Savivaldybės taryba.

IŠVADA

Savivaldybės 2015 metų skolinimosi limitai, įtakoiantys naujų paskolų ėmimą – *Savivaldybės skolos* bei *metinio Savivaldybės grynojo skolinimosi*, ir bendra finansinių rodiklių analizė pagrindžia planuojamus Savivaldybės skolinius įsipareigojimus.

Savivaldybės taryba gali priimti sprendimus imti 580 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, šia suma atitinkamai padidindama Savivaldybės 2015 metų biudžeto išlaidas, skirtas investicijų projektams įgyvendinti.

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja,
pavaduojanti Savivaldybės kontrolierių

Jolita Mečionytė